מדינת ישראל
מ ש ר ד ה ח י נ ו ך
מינהל תיאום ובקרה
האגף לחינוך מבוגרים

תיכונית
ככה עולים כיתה בחיים

רמת הבחינה: גמר
מועד הבחינה: קיץ תשע"ז, 2017
היקף הבחינה: יחידת לימוד אחת לעולים
מספר שאלון: 882101

ח י ב ו ר ל ע ו ל י ם

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שלוש שעות.

ב. מבנה השאלון: בבחינה זו פרק אחד בלבד.
לפרק זה – 100 נקודות

ג. חומר עזר: אין להשתמש בחומר עזר.

ד. הוראות מיוחדות:

1. התרכזו בנושא. הימנעו מהקדמות ארוכות ומסטיות מן הנושא.
2. חזרו וקראו את חיבורכם, ותקנו את הדרוש תיקון.
3. שימו לב: כתב ברור, פיסוק הגיוני ושמירה על כללי הדקדוק הם תנאי להצלחה בחיבור.
4. **החיבור ייכתב על גב השאלון. לשאלון מצורפים נספח מבעים ודפי טיוטה!**

ה. מלאו את הפרטים הבאים:

מספר נבחן: _____

שם נבחן: _____

שם משפחה פרטי

מס' ת"ז: | | | | | | | | | |

פרטי מרכז ההשכלה:

שם: _____

קוד מוסד: _____

מקום בחינה: _____

הדביקו מדבקת נבחן	הדביקו מדבקת שאלון

שם המעריך: _____

ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

לפניכם **שני נושאים** לכתיבת חיבור טיעון. כל נושא מלווה בטקסט.
בחרו **באחד** מהנושאים, וכתבו עליו חיבור טיעון **בהיקף של עמוד עד עמוד וחצי** על פי ההוראות.

א. ילדים ו-"זמן מסכים" – להגביל או לא להגביל?

הורים רבים מתמודדים בכל יום עם הבעיות אותן מציב האינטרנט – משחקים, רשתות חברתיות וצפייה בסדרות ובסרטים. הילדים של היום מבלים זמן רב מול המסכים והצגים: של הטלפון הנייד, של המחשב, של הטאבלט ושל הטלוויזיה. במקרים רבים, קשה מאוד להגביל את זמן השימוש במחשב או בטלפון הנייד, משום שפעילויות רבות, לימודיות וחברתיות, נעשות באמצעותם. נוסף לכך, הורים רבים מרגישים תסכול משום שאינם מבינים ביישומים הטכנולוגיים, או שולטים ברשתות החברתיות כמו ילדיהם. ההורים מרגישים שהתעסקות רבה מדי במחשב או בנייד גורמת לריחוק ולמתחים בבית. לכן, הורים רבים החליטו להגביל את זמן המסכים של הילדים. הגבלת זמן מסכים יכולה לתרום למערכת היחסים בין ההורים לילדים משום שמציבה גבולות ברורים, ומאפשרת בילוי זמן משותף עם הילדים.
בניגוד להחלטה זו, יש הורים שהחליטו שלא להגביל את זמן המסכים של הילדים. הם מסבירים שאיסורים והגבלות יגרמו לכך שהילדים ירצו יותר לשחק במחשב, ואולי גם ישקרו לגבי זה. כך תהיה בבית אווירה של חוסר אמון ומתח. נוסף לכך, הם טוענים ש-"אי-אפשר באמת להיות 'כל היום' מול המסכים: לא תמיד המחשב או הטלוויזיה פנויים ויש חוגים, יש חברים, יש בית ספר ושיעורי בית". הם ממליצים להורים לא להגביל את זמן המסכים, אלא להתעניין במשחקים, בתכניות ובסרטים שהילדים אוהבים. להסביר להם על הסכנות שיש בעולם הווירטואלי, על חשיפת פרטים אישיים ועל הגדרות הפרטיות של הרשתות החברתיות. בצורה זו, ההורים יתקרבו אל הילדים, ויש סיכוי גדול יותר שהילדים יפנו אליהם אם הם מרגישים שהם בצרה בגלל השימוש במחשב.

כתבו חיבור טיעון, ובו הביעו את דעתכם, האם אתם בעד ההחלטה להגביל "זמן מסכים" או נגד החלטה זו? הסבירו ונמקו את דבריכם (שני נימוקים), בכל נימוק הביאו דוגמה מחיי היום-יום.

ב. הנושא: <u>סוף שבוע ארוך בישראל</u>

לאחרונה אישרה הכנסת את הצעת החוק שקובעת סוף שבוע ארוך לכלל העובדים במשק, הכולל את יום ראשון, ארבע פעמים בשנה. המטרה של הצעת החוק היא הפחתת מספר שעות העבודה השבועיות, שיפור רווחת העובדים והגדלת פְּרִיוֹן העבודה (היעילות) של המשק. מספר שעות העבודה בישראל גבוה לעומת מדינות אחרות, כמו למשל צרפת וגרמניה, בהן מספר שעות העבודה השבועיות הוא 35. כמו כן, רמת הפרודוקטוביות במדינות אלו גבוהה מזו שבישראל. סוף שבוע ארוך יאפשר לעובדים לנוח, ולבלות יותר זמן עם משפחותיהם. הפחתת שעות העבודה תגדיל את הפרודוקטיביות של המשק בישראל. נוסף לכך, מוסדות החינוך יהיו סגורים בימי ראשון, כך שסוף שבוע ארוך יקדם איזון בין מספר ימי החופשה של התלמידים לאלו של ההורים. סוף שבוע ארוך ישפר גם את איכות הסביבה: סגירת מפעלים תעשייתיים בימי ראשון תקטין את צריכת האנרגיה ואת רמת הזיהום הסביבתי.

למרות יתרונות אלו, יש המתנגדים לסוף שבוע ארוך בישראל. הם טוענים, כי יש חסרונות רבים לסוף שבוע ארוך: יהיה קשה מאוד לעבור לחצי יום עבודה ביום שישי, ויווצר עומס רב על התחבורה הציבורית. כמו כן, סוף שבוע ארוך יגרום לקטיעת הרצף הלימודי ולהארכת ימי הלימוד. חסרונות נוספים יכולים להיות: השפעה שלילית על הזמן המשפחתי, בעיקר במקרים בהם ימי החופשה של ההורים אינם חופפים, ופגיעה בחיסכונות משפחתיים משום שהעובדים יבזבזו יותר במהלך ימי החופש.

כתבו חיבור והביעו את דעתכם בנושא, האם אתם תומכים בסוף שבוע ארוך בישראל, או מתנגדים לו? הביאו לפחות <u>שני</u> נימוקים בעד סוף שבוע ארוך, <u>או</u> שני נימוקים נגד סוף שבוע ארוך. בכל נימוק הציגו דוגמה.

טיוטה לחיבור:

נספח

לקראת הכתיבה- לפניכם דוגמאות לאוצר מילים ומבעים המתייחסים לכתיבת חיבור טיעון : תוכלו להיעזר בהם.

ביטויי פתיחה לדעה אישית:

לדעתי...

אני חושב ש...

אני סבור ש...

מקובל לחשוב ש...

אין ספק ש...

ביטויי פתיחה לטענת הנגד והפרכתה:

אומנם... אבל...

לעומת זאת יש הטוענים כי(מציגים דעה מנוגדת לדעתי)

אך אני סבור כי הם טועים משם ש.....

ביטויים לסיום:

לסיום, אני מציע ש....

נושא מספר: _____

החיבור